

IMPOSSIBLE ODDS

The Kidnapping of Jessica Buchanan
and Her Dramatic Rescue
by SEAL Team Six

JESSICA BUCHANAN *and* ERIK LANDEMALM
with ANTHONY FLACCO

Első Rész

CSÚNYA HALDOKLÁS
EGZOTIKUS HELYEKEN

ELSŐ FEJEZET

Jessica:

Erik tizedszer mondja nekem:

– Nem tetszik ez, Jess.

– Én meg még mindig egyetértek – mondom neki. – Csak nincs választásom.

– Ne már. Mindig van választás. Kibújhatsz alóla.

– Már háromszor töröltem és *nem* bújhatok ki alóla, legalábbis úgy nem, hogy továbbra is a biztonságra panaszkodom. Beteg nem vagyok, hát mit mondjak nekik?

Ez megállítja egy percre, de látom, hogy semmivel sem érzi jobban magát tőle. A veszélyérzet elért mindkettőnket. Nem segít, hogy egyikünk sem alszik jól. Ennyit elismertünk; a kérdés az, hogy mitévők legyünk. Tudom, hogy nem ez a legjobb időpont elhagyni az otthonunkat a szomáliai Hargeisában, és 770 kilométert utazni délkeletre. Az NGO¹-m fenntart egy területi irodát ott, a Zöld Vonalnak hívott veszélyes határ közelében, mely elválasztja az iszlamisták által részben ellenőrzött területeket azoktól, melyeket továbbra is a hivatalos szomáli kormány

¹ Non-governmental Organization – nem kormányzati szervezet

ellenőriz. A Zöld Vonal láthatatlan, a legjobban azok ismerik, akiket elválaszt, soha nem szerepelt Szomália hivatalos térképeiben. Régóta figyelem az erőszakot odalenn. Ez nem olyasmi, amittől aktívan félek; úgy figyelem, ahogy a farmer szemmel tartja a horizontot.

Az úti célunk csak rövid távolságra van az iszlamista al-Shabaab által ellenőrzött területektől, mely csoport Dél-Szomália komoly részét uralja és saría törvénykezést gyakorol terror taktikákkal.

A helyi nyugtalanság potenciálisan robbanékony, hullámokban gördül át a régió, de sosem voltam szerencselovag. Általános iskolai tanárként kezdtem az életemet Kenyában néhány éve, és itt kötöttem ki, Szomáliában, tantermi eszközöket fejlesztve egy dán NGO-nál és egész Kelet-Afrikában dolgozva. A feladatunk megtanítani helyieknek, hogyan kerüljék el a rengeteg löszert és földi telepítésű aknát, melyek amputáltak generációját teremtették itt.

De tisztában vagyok vele, hogy a jótékonyági munka nem véd meg a helyi erőszaktól. A bűnözők közönyösek a szociális munkára, és azoknak, akik gyűlölettel kereskednek, én nyugati vagyok, ami rossz – amerikai, ami még rosszabb, és mind a megjelenésem, mind a foglalkozásom egyformán taszító a *hitetlen* státuszomban. Számomra ez a ma reggeli úti cél túl közel van a területükhöz, ahol az emberek többsége hevesen ellenzi a nyugatiak jelenlétét a régiójukban. Nem számít, milyen egyszerűen öltözik egy nyugati nő, vagy hogy befedi a haját; azok, akik gyűlölettel kereskednek, nem látják a kulturális együttműködés gesztusát. Az olyan nyugatiak egy példáját látják, akik álruhát viselnek azzal a céllal, hogy elfogadtassák az igazhitűekkel a szülőföldjüket meggyalázó idegeneket. És bár világszerte létezik bigottság, ez olyan régió, ahol az ember tényleg elveszítheti a fejét miatta, általában áll és váll között.

A folyamatos aggodalmamat keresztűzbe fogja a klán hadviselés vagy a módszertelen huliganizmus számtalan megnyilvánulásának bármelyike, amelyek csapással sújtják Dél-Szomáliát és általános anarchia állapotában tartják.

A potenciális rablók számára a nyugatiak a gyors pénz lehetőségét kínálhatják. Ez egy olyan világrész, ahol alig van valakinek valamije, átlagosan 600 amerikai dolláros egy főre eső jövedelemmel. Sokaknak sokkal kevesebb van. De hát ezért nem kószálunk a régióban soha jó ok nélkül, és ezért utazunk mindig biztonsítással.

A sarkalatos pont egyszerű: Az NGO-m szerint ez egy fontos munkaerő tréning, míg a civil nyugtalanság miatti aggodalmamnál még erősebbek a férjem, Erik aggodalmai. Az elmúlt hat évben az itteni helyi politikai arénában dolgozott, és jól érti a helyi gondolkodásmódot.

Az NGO-mnak az a terve velem, hogy Hargeisából repüljek Észak-Galkayóba, ahonnan, a biztonság érdekében, a kirándulás északról délre három autóból álló karavánban történik. A biztonsági karaván a bevett utazási módunk, és egyáltalán nem lepett meg, hogy ezt használjuk most. De amit a kollegáim elmulasztottak közölni velem az az, hogy emberrablással fenyegették a külföldieket a térségben, és hogy az úti célunk kábé ötszáz méterre van egy ismert kalóztanyától. A félelmem erős, még ha nem is játszik szerepet a döntésemben.

Mindamellet az aggodalom ilyen pillanatai ellenére imádom a munkámat. A tény, hogy nem biztonságos, az tartja fenn az aggodalmamat a gyerekekért, akiknek nincs más választásuk, mint ott élni. Valahányszor a kiszállásra gondolok, figyelembe veszem az életeket, melyeket megmentünk ezzel az aknákra figyelmet felhívó programmal és a csonkulásokat, amiket megelőzhetünk a jövőben ezzel a munkával.

Tisztában vagyok vele, hogy Erik sarokba van szorítva az irántam érzett aggodalmával. Többnyire egy nagy játékmackó ő,

aki magáévá teszi a rám vigyázás szerepét, és látom, hogy most keményen próbálja azt tenni. De hat hónappal korábban egy egész busznyit utast – köztük nőket és gyerekeket – robbantottak fel ugyanazon az úton, melyet használni fogunk, ártatlanul belekeveredtek másvalakik vitájába. Csak hat hónapja volt, emlékeztet most. Mondom neki (és magamnak), hogy a busz elleni támadás óta eltelt hónapokban az Észak- és Dél-Galkayo közötti utak nyugodtak maradtak. Hozzáteszem az üdvös tényt, hogy az NGO-m biztonsági tanácsadója ma korábban engedélyezte nekem az utazást abba a régióba. Végül is, ha nem támaszkodunk az információikra, nem végezhetjük a munkát.

Röviddel a tervezett indulásom előtt Erik vonakodva enged, és nagyot sóhajtva fordul hozzám.

– Nézd, Jess – mondja –, tudod, hogy azt akarom, hogy a lehető legjobb munkát végezd, hogy jó érzéssel töltsön el. Nem tudom, talán túl oltalmazó vagyok...

Rámosolygok.

– Akkor nem leszel dühös rám, ha elmegyek?

– Addig nem mennék el – felel, aztán nevet és hozzáteszi: – Persze, nem lehetek dühös rád. Megértem, hogy ezt kell tenned. Csak figyelj, *kérlek*: Ne bízz senki ítéletében, csak a sajátodban. Ne bízz semmiben, csak a saját intelligenciádban. Maradj éber és hallgass a megérzéseidre.

Nagy levegőt vesz.

– Na, menj, végezd el és gyere vissza ide épségben, és hagyjuk magunk mögött mindezt, oké?

Kitárja a karjait egy ölelésre. Átkarolom, hálás vagyok a szerető támogatásának stílusáért. Persze azonnal nyugtalan is vagyok, hogy ez most azt jelenti, az út tényleg meg fog történni.

De egyikünk sem akar vitatkozni; titokban reménytelenül lelkeseést táplálunk, hogy több mint két év házasság és a gyerekekre tett utóbbi próbálkozások után talán terhes vagyok. Csak néhány napja késik a ciklusom, de mindkettőnknek magasak a reményei.

Tudom, mennyire szeretné, hogy együtt maradjunk és begubózunk otthon, arra összpontosítva, hogy beszuggeráljuk ezt a gyereket az életünkbe. De Erik szerető természetének része, hogy tényleg meg akarja adni nekem a teret, amire szükségem van, így bár teljesen szembe is megy a lelkületével engedni ebben, valahogy sikerül mosollyal útnak indítania engem.

Poul Thisted kollegámmal néhány kis munkatáskát viszünk számítógépekkel és képzési anyagokkal, valamint fejenként egy kis személyi táskát. Ennyi. Ő már elment, így fogok egy ENSZ járatot a Galkayo városáig tartó több órás útra. Az éjszakát az NGO vendégházban töltjük a Zöld Vonal északi oldalán, a biztonságosabb zónában. Onnan két szöveges üzenetet küldök Eriknek, melyek mindig az emlékezetembe fognak ragadni.

Ha elrabolnak ezen az úton, értem jössz?

Azt feleli: Persze, hogy megyek, de semmi sem fog történni!! Ügyelj rá, hogy ne történjen, oké? Túlságosan is szeretlek ahhoz, hogy csak gondoljak is erre, úgyhogy ügyelj rá, hogy superbiztonságban legyél.

A „biztonság” olyan szó, melynek jelentése módosul Szomáliának ebben a részében. Folyamatosan emlékeztetődöm erre, miután megérkezünk a déli irodánkba és a tréning lezajlik. Városi erőszak kitöréseit lehet hallani mindenfelé az épület körül. A lövöldözés olyan rossz lesz a falon túl, hogy az emberek nem ülnek ki a verandára, attól félve, hogy véletlenül eltalálja őket egy golyó.

Egész úton alig várom, hogy kikerüljek onnan és megint otthon legyek, csak vánszorogni érzem az időt. Persze még nem tudom, igazából milyen lassan és nehezen tud múlni az idő. Eddig az időt a legrosszabb esetben a lassú unalom egy formájaként tapasztaltam meg – sosem a kín egy formájaként.

Amint befejezzük a tréninget és készen állunk visszaindulni a biztonságosabb északi zónába, elküldöm Eriknek a másodikat

abból a két szöveges üzenetből. Sajnos ez tudatja vele, hogy gör-
csölök, és úgy néz ki, tévedtem a tervességgel kapcsolatban.

*Megkezdődött a menzesz : (Talán a jövő hónapban. Szeretlek
és nagyon hiányzol.*

Biztosítom magam, hogy csak tovább kell próbálkoznunk.
Még csak harminckettő vagyok. Böven van idő – *a miénk minden
idő, ami kell.*

Mielőtt Eriknek lehetősége lenne válaszolni, a konvojunk
megérkezik, hogy elsöpörjön velünk a déli irodától vissza a Zöld
Vonal északi oldalán lévő vendégházunkhoz. A távolság nem
nagy, talán húsz perc autót. Megkönnyebbülés lesz kikerülni
innen.

És így október 25-én 15.00-kor bedobom a kis táskámat a
Land Cruiserbe és beszálok a hátsó ülésre, míg Poul az anyós-
ülésre száll be előttem. Abdirizak, a helyileg felfogadott bizton-
sági igazgató beszáll a hátsó ülésre a sofőr mögé. Már felfigyel-
tem rá, hogy ez a sofőr új, de semmit nem tudok róla. Általában
magyarázatot kérek, de Poulon látszik az indulhatnék, és nem
mutat semmi nyugtalanságot a sofőr miatt. Viszonylagos bizton-
ság és halálos veszély között egyensúlyozva ülök, és úgy döntök,
túl sokat beszéltem az aggodalmamról.

Miután az egész tréning alatt arra vágytam, hogy akárhol le-
gyek, csak ne itt, rossz érzés most megkérdőjelezni a dolgokat.
Csendben maradok az ismeretlen sofőrrel kapcsolatban, miköz-
ben a karaván elindul velünk.

Rutin út ez – kábé tíz perces.

* * *

A támadás úgy kezdődik, mintha egy játékvezető megadta volna
a kezdő sípszót. Egy nagy autó robog mellénk és kanyarodik a
megálláshoz, sárral terítve be az ablakainkat. Férfiak kerítik be az

autónkat AK-47-esekkel, ütök az ajtókat, egymást kiáltják túl szomáliul. A viselkedésük vad.

A szívem egyenesen a torkomba ugrik. Adrenalin küld félelemlöketet tetőtől talpig. A rémület forróságnak érződik, mintha egyszer csak elevenen sülnénk ebben az autóban.

A férfiak felpörgött szenvedéllyel ordítanak; sok eltérő szomáli dialektus van, némelyik érthetetlen a különböző beszélők között. Semmit sem értek belőle azon kívül, hogy próbálok olvasni a gesztusokban és hangnemekben. Egyik üzenet sem jó.

Az agyam besül a próbálkozástól, hogy feldolgozza ezt. A saját hangom kis változatát hallom a koponyám mélyén kántálni: *Ez nagyon nem jó, ez nagyon nem jó, ez nagyon nem jó*, és valamiért nem tudom leállítani magam.

Két szomáli férfi SPU² egyenruhát viselve feltépi az ajtókat. Vagy igazi SPU tagok, vagy nem, ebben a bizonytalan vezetésű zónában. Akárhogyan is, a szorosán mögöttük lévő emberek fegyvercsöveket fognak ránk.

Semmit sem tudok ebben a pillanatban azon kívül, hogy ne mutassak reakciót, kerüljek bármi olyat, ami agresszívnek látszik, de ugyanakkor ne húzzam össze magam. Maradj mozdulatlan. Tréninggel vagy anélkül, minden egér mozdulatlaná tud dermedni viperák jelenlétében.

A támadók az utastérbe ugranak. Egyik kinyitja a hátsó ajtót, és kirántja Abdirizakot, a hasznavehetetlen „biztonsági igazgatókat” a sofőrülés mögül. A támadó valahol harminc és negyven év közöttinek látszik. Az arca pattanások hegeitől kátyús, olyasvalaki örült szemével megszakítva, akinek bőven volt aznap rágnivaló katlevele. A levél kis dózisokban stimuláns és nagyobb dózisokban tudatmódosító. Nemzeti csapás, mert végül minden rendszeres fogyasztó azokat a nagyobb mennyiségeket keresi.

² Special Protection Unit – Különleges Védegyység; szomáli rendőrségi alakulat, vezetők és külföldi méltóságok oltalmazásával megbízva

A támadó később majd elmondja nekem, hogy a neve Ali, és nagyobb, mint az átlagos szomáli férfi, talán 180 centi – kábé hat láb magas. A drogos viselkedése teljesen megfélemlítő. Abdirizakunkhoz fordulok egy kis segítségért, de ez tényleg szalmaszálba kapaszkodás, mert nem tudom nem észrevenni, hogy a jó öreg Abdirizak sokkal meglepettebb lehetne. Megjósolhatóan egyáltalán nem tesz semmit a védelmünkre, és a következő pillanatban az örült tekintetű Ali kihúzza a biztonsági övből és az autóból.

Ali a látszat kedvéért a földre löki Abdirizakot, hogy megalapozza a tekintélyét, de nem látszik semmilyen sérülést okozni. Ez főleg teli torokból ordított határozott férfihangok támadása. Inkább úgy viselkednek, mint a fegyvertestvérek, akik ma történetesen a kerítésnek az ellentétes oldalain állnak. Talán holnap együtt mennek sörözni.

És ezzel minden lassított felvételbe megy át.

Örülttekintetű Ali beszáll mellém, az AK-47-esét a fejemre fogja. Képek nyelvén játszódik le a pillanat – Ali elég közel van, hogy láthassam a fegyver töltényét, megpillantsam a golyókat, észrevegyem, hogy bőven van belőlük. A viharvert fegyver valószínűleg öregebb nálam. Képzelem, hogy sok ember megölésére használták.

A testem összehúzódik, magától mozog a lövést várva. A másik támadó bemászik a hátsó ajtón és a menekülésünk utolsó reménye is összeomlik, amikor az „ez az első napom” sofőrünk felfedi, kinek is dolgozik igazából. Elszáguld velünk, mint egy tomboló részeg, ide-oda dobálva minket az utastérben, miközben Ali az első angol szót kiáltja, amit eddig hallottam.

„Mobil!” (a mobiltelefonjainkra gondol), és aztán: „Thuraya!” (műholdas mobiltelefonok). Ő meg a bandája úgy hadonásznak a fegyvercsövekkel az arcunk előtt, mintha lenne rá esély, hogy nem vettük észre, ki a főnök.

Az, hogy azonnal elrabolnak minket, valójában egy picit megnyugtató. *Talán csak az autóinkat rabolják el. Talán kilökdösnek minket, elveszik a járműveket, a pénzt és elhajtanak!* Sok autórablás történt mostanság a közeli Kenyában, ahol az áldozatokkal egyszerűen távoli helyekre hajtottak és kidobták őket, de különben sértetlenül hagyták és engedték őket hazagyalogolni. Így ha egyszerűen kirabolnak és elviszik az autókat, akkor a hazagyaloglás hirtelen remek módnak hangzik a nap befejezésére.

És ebben a stílusban a nevem „Alice”-re változik és fejest ugrom a tükörbe. Itt a tükörvilágban a fegyveres rablás gondolata pozitív gondolkodásnak megy el.

A jármű a vadonban robot, durva utakon zötykölődik. Nem lehet nem tünődni azon, hogy vajon egy kátyúnak ütközés nem fogja-e az egyik ilyen gyilkos fegyver elsülését okozni. Továbbra sincs fogalmam arról, hogy kik támadtak meg minket, de a zötykölődésünk alapján nem számít. Csak egy kemény zökkenésnek kell találkozni egy gondatlan elsütőujjal, és annyi: meghalunk vagy megbénulunk ennek a horrorfilmnek a közepén. Még az is lehet, hogy az egyetlen következmény annyi lesz, hogy Mr. Örülttekintetű a hulláink fölött nevetgél és a „Bocsi” szomáli megfelelőjét mondja.

Amint Ali elveszi a telefonjainkat, úgy dönt Poul üljön hátul mellettem, míg ő bemászik az anyósülésre – csak Ali és a sofőr Poullal és velem hátul, plusz egy hátborzongató kinézetű kis pasi, aki beugrik leghátulra és turkálni kezd a holmijaink közt.

Egy pillanatra Poul szemébe nézek, és némán formálok a szavakat:

– Mi történik?

Halk, komor hangon válaszol:

– Elrabolnak minket.

A szavak olyan halkak, hogy alig hallom őket, de olyannak érződnek, mintha szögbelövből lettek volna kilőve.

A férfiak ráordítanak Poulra, hogy fogja be, és elfordulásra kényszerítik. Nem kell beszélnünk a nyelvükön, hogy értsük a csendre utasító parancsukat. Tovább nyomkodják a mobiltelefonjainkat, hogy távoli bandákat hívjanak fel, torkuk szakadtából kiáltozva.

Mégis, még itt ebben az első néhány pillanatban is nyilvánvalónak tűnik számomra, hogy a hisztériájuk szintje messze meghaladja a szükségést. Végül is csont nélkül végrehajtották az első szakaszt. Simán elfogtak minket és gond nélkül elmenekültek. Senki sem üldözi őket, amennyire meg tudom állapítani. De a viselkedésükből azt hihetnéd, az ő fejükre fognak fegyvert, nem a miénkre.

Ezt a hisztériát biztosan a katfogyasztás táplálja, felerősíti az érzelmeiket. De a hatalmukban vagyunk, és ez az igazság. Az eredmény az, hogy minden ismeret és képesség, melynek birtokában vagyok, ki lett húzva. Semmi hasznosat nem tudok ebben a pillanatban. Amire a munka világában képes vagyok, az itt nem lényeges. Az a személy, aki a szeretteimnek, a férjemnek, a barátaimnak vagyok, semmit sem jelent. A kollegám és én hajsza alanyai vagyunk, semmi többek.

A szembeszökő különbség Poul helyzete és az enyém között egyszerű is és halálos is. Poul egy hatvanéves dán férfi, én meg egy harminckét éves amerikai nő vagyok. A közmondásos elefánt nem csak a porcelánboltban van; el van szállva a kattól és gépfegyverrel hadonászik. Homofóbia uralkodik itt, így Poulnak kevés oka van csoportosan elkövetett nemi erőszaktól félni. De nekem van. És bár az itteni hírmédia leköszölte a sztorit a dán nagykövetség előtt tüntető tömegről a Mohamed prófétát ábrázoló karikatúrák miatti felzúdulás után, a legtöbb környéken általában nem ugyanolyan veszélyes dálnak lenni, mint amerikaiak.

Egyetlen nőként itt a helyi tapasztalatom megátkoz a tudással, hogy mi történt sok másik nővel, szomálival vagy más milyennel, akit elvittek ezek a portyázó bűnbandák. A teherbe esésre tett

utóbbi próbálkozásaink borzalmas iróniája nem kerüli el a figyelmemet.

Mindaz, ami ebben a pillanatban abból maradt, akinek ismerem magam, az a kis kántáló hang: *ez nagyon nem jó*. Túl irtózatos a gondolat, hogy talán meghalok, miközben a viccelődő szöveges üzenetem Eriknek az elrablásról most valóban lejátszódik. Tekintet nélkül arra, hogy mit gondolok elfogadhatónak, a támadók tovább ordítóznak parancsokat és vitatkoznak egymás közt, látszólag mindig konfliktusban valami miatt.

– Pénz! – ordítja most Ali, integet, hogy adjuk neki a miénket. Valami furcsa okból Poul azt feleli a követelésükre, hogy nincs nálunk semmi. Azon tűnődöm, mit szándékozik mondani, ha átkutatnak minket és megtalálják. Szerencsére annyiban hagyják. Ali a néhány ékszerünkre mutat, és kiált valamit szomáliul, amit parancsként tudunk értelmezni, hogy váljunk meg a smukktól. Kezdem levenni a vaskos bizsu nyakláncomat, de megvetően mosolyog, és a fejét tekeri. Csak a jó cuccot akarják. A csörgő hippy bizsum nem érdekli őket.

Sajnálom elveszíteni a jegygyűrűmet és anyukám gyémántját, amit halála előtt nekem adott. Valahogy sikerül eléggé úrrá lennem a remegő kezemen, hogy a táskámba rejtsem a gyémántot, aztán egy kevésbé értékes gyűrűt kínáljak Alinak.

Először úgy tűnik, bejött. De elszorul a szívem, amikor elkozza a táskámat és maga mellett tartja. Nyilván át fogja nézni valamikor, és átlát az ügyeskedésem, ugyanolyan veszélyes helyzetbe hozva, mint amilyenben Poul már volt. Csak remélni tudom, hogy amikor megtalálja a gyémántot, elég boldoggá teszi ahhoz, hogy megfélemezzen az átverésére tett kísérletemről.

Ezen túl nem mozdulhatok. Annyit tudok tenni, hogy igyekszem felidézni valami hasznosat a szánalmasan rövid túszerzésünkről, ami egy HEIST³ nevű nagyobb programból lett véve.

³ Hostile Environment Individual Safety Training – Ellenséges Környezet Egyéni Biztonsági Tréning

Gyötröm az agyam minden információtöredékért, amit adtak nekünk, azt kívánva, bár megjegyeztem volna mindet.

A HEIST oktatók belénk sulykolták a düh leplezésének és minden szükségtelen konfliktus kerülésének fontosságát. Hangsúlyozták, hogy a támadók valószínűleg olyan ingerlékeny állapotban lesznek, hogy ölésre gerjedhetnek, még ha nem is tervezik. A trénerek nógattak mindenkit, hogy jegyezzük meg valaki telefonszámát, aki a megfelelő személy lehet az életben létünket bizonyító telefonhívás fogadására. Az okfejtésük kegyetlenül gyakorlatias volt – csak azzal tudod segíteni a túlélésedet emberablás esetén, ha van egy vonal a potenciális váltságdíj forrásához. Az esélyed az életre a fogvatartód reménye a pénzre.

A telefonos kapcsolattal előállítás a könnyű rész. Kizárt, hogy elfelejtsem Erik számát. De nem tudom elfelejteni az oktató figyelmeztetését sem, hogy az életben létet bizonyító hívás csak akkor számít, ha az embert pénzért rabolják el.

Ha ideológusok kaptak el minket, akiknek politikai vagy vallási nyilatkozattétel a szándékuk, akkor semmit sem lehet tenni értünk. Abban az esetben az egyetlen rendeltetésünk itt az lesz, hogy elszenvedjünk egy borzasztó nyilvános kivégzést.

Ebben a régióban az ideológiai támadók szinte biztosan az al-Shabaab erői lesznek. Próbálok nem gyötrődni azon, hogy hogyan fogják használni a kínzásunkat és halálunkat az igéjük terjesztéséhez, de ugyanúgy láttam az interneten a videókat a halálra ítélt túsokról, mint mindenki más. Azoknak az áldozatoknak a legrendesebb véget a fájdalom és iszonyat megszüntetésére egy lövés hozta el. Ha ez egy kivégzőosztag, akkor ez a legjobb, amit remélhetünk ebben az eltorzult tükörvilágban, ahol az elmúlás kegyet jelent. Szerintem minden felnőtt amerikai tud az újságíró Daniel Pearlről, akit az utcáról vittek el és élőben mészároltak le egy borzalmas közeli videón. Azóta túl sok további horrorfilmre került sor, és eddig semmi nem utal arra, hogy ebből nem egy újabb lesz.

Közben az autó a primitív utakon száguld. A fejem és a vállam folyton az ajtóoszlopnak ütközik. Némán hajszolom magam: *Gondolkodj! Gondolkodj!* Emlékszem, a HEIST lényege az első huszonnégy óra túlélésére összpontosítás volt. Azután a túlélés százaléka felfelé szökik. Ha át tudjuk vészelní az első napot, talán van esélyünk belépni az embereknek abba a nagyszerű kis hányadába, akik valóban élve kerülnek ki ilyesmiből.

Néhányan élve kerülnek ki, mondom magamban. *A számuk kevés, de léteznek.* Persze ezen a ponton még az első órán sem vagyunk túl, nemhogy az első napon, így a huszonnégy órás tipp jelenleg nem segít.

Alinak minden kell, ami Poulnál van. Még a golyóstollat is követeli Poul első zsebéből. Valami okból Poul ellenáll. *Mit csinál?* – tűnődöm. *Ez valami férfi dolog?* Vén róka a humanitárius segélymunkás életben, és az ő világában szembenézel a férfival. Tiltakozol a tekintély ellen.

Próbálok nem venni tudomás a kis szóváltásukról, nehogy úgy tűnjön, mintha összhangban cselekednék elutasítva az együttműködést, de a szemem sarkából látom, hogy Ali kitepi a tollat Poul zsebéből. Súlyt helyez rá, hogy úgy nézzen Poulra, mintha tüzelné, hogy tegyen valamit ellene, miközben óvatosan szétszedi a tollat különböző darabjaira, aztán kihajítja őket az ablakon. Tényleg azt érzem, hogy a valóságot kifacsarják valami borzalmas darálóval. Tömeggyilkosok fegyvereit viselő iskolai zaklatókkal állunk szemben. Nem fogtam fel addig a pillanatig, amíg nem látom Poul „kemény gyerek” rutinját csődöt mondani, hogy azt reméltem, tényleg váljon be.

Továbbra sincs egy szó sem arról, hogy mik lehetnek a szándékaik. Nem tudjuk, kik ezek az emberek, és nem tudjuk megállapítani, hova visznek bennünket. A horrorfilm idáig jut és megáll, mint ahogy minden információ arról, hogy mi is folyik itt igazából. Ezután dolgok történnek, de semmi sem változik. Az

idő vánszorog, miközben a véremben halmozódik a beteges tudata annak, hogy milyen mérgező és halálos a helyzet.

Órák múlnak lassú vánszorgással, és még mindig nem árulja el semmi a szándékaikat. Poullal csak annyit tehetünk, hogy aggodó pillantásokat váltunk. Egy idő után abbahagyom a pillantgatást. Csak ront a dolgokon.

Több alkalommal megállunk, és másik járműbe kényszerítenek bennünket. Valahol a harmadikban autózás alatt végre feltűnik nekem egy bizonyos hang a kocsiban. Olyan magas és vékony, hogy nő lehet. Megfordulok, hogy egy fiatal fiút lássak, aki kábé nyolc-kilenc évesnek tűnik. Ugyanúgy van öltözve, mint a többiek, hullámzó ingbe a bő nadrág felett, ami a szarongszerű *macawii* alternatívája. Ez a gyerek az idősebb férfiak divatját utánozza, a hagyományos kendőjét turbánként hordva a feje körül. A nyilvánvaló poén, hogy ő egy miniatúr emberrabló, egyáltalán nem válik be. A látványa beteges és rossz.

Valamelyikük fia? – tünődöm. Istenem, ez a gyerkőc azért van itt, hogy szakmát tanuljon? Ez az idegenszerűség jobban megfeszít. Az izmaid mintha mindjárt elkezdenék eltörni a csontjaimat. Az érzés nem múlik el.

A délután estébe megy át, miközben megállók sorozatát téve haladunk egyik elszegényedettnek látszó helyről a másikra. Az emberrablók bonyolult váltásokon mennek át állományban és járművekben valamilyen okból, amit nem tudok felmérni, és amit Poul meg én nem beszélhetünk meg. Akármi is történik, biztosan sok ember van érintve ebben a műveletben.

Csodálkoznom kell. *Mindez miattunk?*

Valahányszor kocsit vagy sofőrt váltunk, fegyveres verőlegények ugranak be hatalmas lőszerhevedereket hordva a vállukon. Csak találgatni tudok, hogy ezeknek a személyi váltásoknak ahhoz lehet valami közük, hogy különböző klántagok garantálják a biztos átkelést egyik vitatott területről a másikba. Ez megint jó-

kora előzetes szervezést sejtet. Összetett manőverezést mutat valaki részéről.

De ezek a pasasok idiótákként viselkednek. Biztosan egy terv szerint cselekednek, amit valaki okosabb irányít. Mondani sem kell, a kísérletem, hogy egyszerű autórablásként és rablásként racionalizáljam ezt az egészet, nem élte túl az estét. Ez nem csak valami helyi banda.

Elég régen dolgozom a régióban, hogy tudjam, az elrablásunk sokkal nagyobb veszélyt jelent, akármilyen szándékok hajtják is ezeket az embereket. Nagyobb kockázat, hogy ha kiszúr minket egy nagyobb csoport, elrabolhatnak minket másodszor is – talán szervezetlen opportunisták és banditák, vagy esetleg olyan emberek, akiknek az a meggyőződésük, hogy ők istenük akaratát képviselik. Ha az történik – és hirtelen olyan érzésem támad, hogy könnyedén megeshet –, ez az eszelős játék akár halálosabbá is válhat.

De ekkorra meggyőződésemmé vált, a művelet mérete világossá tette – legalábbis számomra, mivel senkivel nem beszélhettem meg –, hogy vagy azoknak a kezében vagyunk, akik a szomáli kalózokat irányítják a tengeren, és akik a váltságdíj utáni mesterkedésüket a szárazföldre költöztették, vagy ez egy al-Shabaab művelet.

Emlékszem a mai reggelire. Normális volt.

Ezen a módon a „valószínű halál” találkozik a „biztos halál”-lal, és minket közöttük csapdába esve talál. Megyünk tovább a késő éjszakában, következetlen minőségű utakon zötykölődve. Érzem az összes kis helyet, ahol kék-zöld foltok kezdenek kialakulni. Végül az emberrablók mintha valami láthatatlan nyomra bukkannának maguk között, és megállítják a legújabb járművünket.

Ez az alkalom más. Itt nincs semmi. És most Ali azt követeli, hogy mindketten szálljunk ki. Eddig a pillanatig álmos unalom

kezdett eltölteni. Most ez azonnal utat enged a hideg félelemnek. Ez rossz, mint a fagyás és forrázás egyszerre.

– Séta! – kiáltja Ali, a nyílt bozótvidékre mutatva. Aztán, hát-ha nem hallottuk, ismét kiált: – Séta!

Azzal eltrappol és eltűnik. Ali nem jön velünk a „sétánkra”. De el kell hinnem, hogy tényleg otthagyt minket. Láthatóan a semmi közepén vagyunk, de úgy lép le, mint aki tudja, hova tart. Bárki felismerné a mozdulataiban a távozás szándékát.

Az ő dolga nyilván csak az volt, hogy vezesse az izomagyú támadókat az elfogásunkban és a leszállításunkban ide, erre a helyre, ami ugyanúgy néz ki, mint minden más. Ezt letudva az ő része biztos véget ért. Ezért valószínűleg most megy begyűjteni a díjazását valakitől, akárki is áll e mögött. Utálok elveszíteni egy tolmácsot, de nem tűnik bőbeszédű fajtának.

Ezután minden szomáliul van kiáltva. Még egy alkalmankénti angol szó sincs, hogy tisztázza a jelentést. Nem igazán számít. A nyelvi különbség nem óv meg minket attól, hogy tudjuk, mit akarnak tőlünk egyik pillanatról a másikra.

És most a durva kiáltások és a fegyvercsövekkel hadonászás nagyon is tisztába teszi az üzenetet – Ali utasítását ismétlik, hogy kezdjünk elsétálni a járműtől. *Szóval nem csak hatásvadász volt a lelépésével; tényleg azt akarják, hogy menjünk ki a bozotos sivatagba.*

Nem tudok tovább hallgatni. Valakinek itt értenie kell engem, értenie a szándékaimat, ha a szavaimat nem is.

– Miért? – kiáltok fel, próbálva szemébe nézni minden egyes férfinak. – Miért menjünk oda? Nincs ott semmi!

Most sírok, de könnyek nem engedélyezettek. Errefelé mindenkinek van megtört szíve; pénzük nincs.

Számomra ez az új fejlemény magán viseli a kivégzés előjátékának minden ismertetőjelét. A gyomrom egy hógolyó. Nem vagyok hajlandó menni, ragaszkodom a helyemhez, miközben a férfiak utasításokat ordítanak. Mindegyik kattal felturbózottnak

látszik. A szemük teljesen vérágas és eszelős szintre vannak felpörögve.

Kétségbeesetten lassítani akarom őket nem másért, mint a pillanat pusztá iszonyatáért. A kis bőröndre mutatok, amit elvettek tőlem, és próbálom megértetni velük:

– Van benne egy kis fekete táska, és azt magammal kell vinnem. Orvosság! – kiáltok, a táskára mutatva. – Abban van az orvosságom!

Rendszeres gyógyszerzedéssel kell szabályoznom a pajzsmirigyhormon szintemet. Nélküle a kerekek hajlamosak leállni, ami a fizikai rendszerem többi részét illeti: mély fáradtság, gyulladás. Nyilvánvalóan hosszú távú probléma és nem a jelenre vonatkozik, de ábrándokat kergetek.

Rezzenéstelen arcokba nézek.

– Orvosság! Szükségem van az orvosságomra!

Mivel Ali elment, nem tudom, egyáltalán veszi-e itt valaki a fáradtságot, hogy megpróbáljon megérteni, de újra és újra elismétlem, miközben a nagy táskára mutatok, igyekezve valami módon továbbítani az információt. Végül valaki megérteni látszik, és megengedik, hogy a kis gyógyszeres táskámért menjek. Egyáltalán nincs semmi, amire szükségem lesz, ha mindjárt meghalunk. De belekapaszkodom bármibe, hogy lassítsam. Ezért a táskát, persze a kis táskát, meg kell kapni a kis táskát.

Továbbra is túl halálra vált vagyok a parancsaik követéséhez. A pillanat ingaként függ a köríve csúcspontján. Aztán mozgást látok a szemem sarkában. Poul hozzám oldalog és lágyan karon fog.

– Jól van, Jessica – hazudik halkán. – Minden rendben lesz. Gyere. Azt kell tennünk, amit mondanak.

– Poul, *nem!* – súgom. – Nem mehetünk oda. Megölnek minket!

Miért nem fogja ezt fel? Nem mehetünk oda. Nem mehetünk.

– Jessica, figyelj... nem számít, mit forgatnak a fejükben, ha csak együtt nem működünk, végzetes konfrontációt keverünk itt magunknak.

Végignézek a több férfin. Többen ránk fogják a gépfegyvereiket. *Ugyanolyan könnyedén lemészárolhatnak minket, mint ahogy lelőnek egy hegyi kecskét.* Ennek az igazsága egymásba illeszkedik az agy egy részével, ami régóta jelen van. Nincs remény ebben a pillanatban, kivéve talán még néhány percnyi élet nyerésére.

Poulra nézek, hátha előállt valami remek ötlettel az elmúlt pár másodpercben, aztán utoljára nézek végig a jármű hasznavehetetlen „biztonságán”... és feladom. Itt most az egyetlen, ami hatalmamban áll az, hogy megpróbálom visszafogni magam a hisztériába eséstől, ha más okból nem is, hát azért, hogy ne úgy érjen véget az életem.

Így elindulunk a vadonba.

– Túl fiatal vagyok a halálhoz – bököm ki Poulnak. Kifejezés-telenül néz rám, és megy tovább. Tudom, hogy így pánikba esve biztosan gyengének tűnök, de semmit sem tehetek az ellen, amit érzek. Onnantól csukva tartom a szám, miközben a gyötrő belső hangom az emlékeztetésből, hogy ez mennyire nem jó, átvált annak ismétlésére, hogy: *Túl fiatal vagyok a halálhoz, túl fiatal vagyok a halálhoz.*

A férfiak besorolnak mögém. Istenem, legalább húszan vannak. És némelyik nehézgéppuskát cipel. Néhány férfinál olyan hosszú lőszerheveder is van, amit egész nap láttam a vállukon lógni. A golyók űrmérete nagyon nagy.

Rájuk akarok ordítani. *Gondoljátok, hogy szükségetek van egy katonai művelet végrehajtásához elég tüzérségre csak miattam és Poul miatt? Mi bajotok van?*

Mit hisznek, mit fogunk csinálni? Tényleg azt hiszik, hogy talán valamiféle hősies alakításba fogunk? Még karatézni sem tudok.

Gondolkodnom kell. Megtisztítanom a fejem. Valami szörnyűt csináltunk tudtukon kívül, valami kulturális hibát? Azt hiszik, hogy valami közünk van az ellenségeikhez, akárkik is legyenek az ellenségeik?

Mert különben milyen lehetséges célt szolgálhat ekkora embererő felhasználása kettőnk ellen? Miért vetne be bárki ilyen fegyvereket két fegyvertelen humanitárius segélymunkás ellen?

Ekkor jön a gondolat: A nehézfegyvereknek csak akkor van értelmük, ha védelem miatt vannak. De mit akarhatnak más támadók, ami ezeknél az embereknél van? Nos, vannak a fegyverek, a muníció, és persze ott vagyunk mi ketten Poullal.

A nehézfegyverek nem azért vannak, hogy megakadályozzák az elfutásunkat. Azért vannak, hogy megakadályozzák az ellopásunkat. Ez úgy záródik ránk, mint egy bányaomlás.

Távolabb visznek minket a bozótos sivatagban és tovább gyalogoltatnak minket hosszú ideig. Az éjszakai levegő gyorsan hűl. Már állandóan reszketek, és nem tudom abbahagyni. A csoport közepén gyalogolunk, és mind gyorsan mozgunk. Szerintem ez jó, mivel segít egy kis testmeleget termelni. Poul közel van, de tilos beszélünk.

Sűrű a sötétség, nincs hold, nincs környezeti fény. Az ég kristálytisza és ragyognak a csillagok, vigasztaló az ismerőségük. Ebben a helyzetben vagy ezekben az emberekben semmi más nem ismerős, a legkevésbé sem.

Alacsony, tüskés bokrok között botladozunk. Nem bakancs vagy sportcipő van rajtam, de legalább a vastag szandálom elég erős, hogy állja a terepet. De azért megkarcolom a lábfejemet az alacsony ágakon.

Halk neszek folyama kísér bennünket. Az ember felismeri a háborús filmekből. A katonák csatazajnak hívják: több tucat férfi által cipelt több tucat fegyver és lőszerheveder hangjai. Még ha nem is beszélnek, ezek a férfiak ilyen halk, fémes zajaláfestést hallatnak. Hirtelen utálok a tényre, hogy az ízlésem a nagy, vastag

nyakláncok és karkötők iránt, melyek túl olcsóak ahhoz, hogy emberrablók az ellopásukkal vesződjenek, azt jelenti, hogy most hasonló hangokat keltek. Harmonizálok a csatazajukkal, és valamiért dühös vagyok emiatt. Semmit sem lehet tenni a dühvel, így csak fokozza a dermesztő keserűséget.

Nem tudom megállni, hogy ne sírjak félelmemben, de mindent megteszek, hogy csendben tegyem. A férfiak közül néhányan halk hangon beszélgetnek, de a többségük csak masszírozik. Különösen mogorvának tűnnek. Azon töprengök, tudnak-e valamit, ami miatt mogorvák.

A fiatal fiú feltűnik a közelemben lépkedve, és úgy hordja az AK-47-esét, mint egy játékot. Hallottam, hogy némelyik férfi Abdilahinak hívta. Ez elég ismerősen hangzik; az „Abdi” nevet önmagában és hosszabb nevek előtagjaként is használja sok férfi a régióban.

Abdilahi mellém ugrik és gúnyosan horkant. Elég közel jön, hogy lássam, rám fogja a gépfegyverét. Néhány lövő hangot hallat, és ez a nevetésig mulattatja. Nem tudom, mit tegyek válaszként, ezért egyszerűen elfordulok és kerülök mindent, ami interakciót válthat ki. Abdilahi még a zsenge éveit ellenére is messzire jutott mind a katfogyasztás tüneteiben, mind a gyerekkor mentalitásában. A vad szemek, a bepörgött megjelenés, a fiatalos katfüggő ki nem fejlődött agya teljesen egyértelmű. Abdilahi az, amilyennek az agyad kinéz belőve.

Szerencsére felkelti másvalami a csapongó figyelmét, és belevészik a sötétbe. Jó, hogy elmegy, de nem állítja meg a gyötrő belső hangomat, hogy ne folytassa a félelmeim sorolását az „Ez nagyon nem jó” és a „Túl fiatal vagyok a halálhoz” variációiban.

Éles fájdalom lüktet mindkét lábamban a nehéz tereptől, de van egy furcsa megnyugtató is ebben. Életért kapkodok, mint a partra vetett hal, és a félelem legalább az élet bizonyítéka. Ez nem hallucináció a pokolban; eddig még életben vagyok.

Végre elérünk valami helyre, ami nem különbözik semmi mástól a környéken, de a férfiak vagy úgy határoztak, hogy ez az úti célunk, vagy csak egyetértenek, hogy elég messzire eljöttünk. Elég messzire mihez?

Ez az...

Az élet, mely így ér véget, zavaros kábulatban múlik ki. Van egy kis vigasz ebben a zavarban, valami oltalmazó tudatosság. Az elme értelmet keres, bármilyen értelmet, hogy elhiggye, ami történik, az valahogy nem valódi. Nekem nem segít a tagadás. Körülöttünk a gépfegyverek túlságosan is valódiak. Ezek a férfiak kiköpött másai azoknak az ismerős terroristáknak az internetes videókról – a háttérben állva az arcuk köré tekert kendővel, miközben a foglyokat lemészárolják, mint az állatokat.

A szememet meresztve a sötétségbe látom, hogy némelyik férfi fegyvereként mintha hosszú pengéjű kés csapkolódna, miközben botorkálunk. Nem lehet megmondani, hogy a hosszú vékony formák fegyvercsövek-e vagy pengék. Nem akarok arra gondolni, hogy lefejezéssel végeznek ki minket, de nehezen találok más magyarázatot minderre. Olyan félelem területén járok, amelyet soha nem ismertem.

Amikor lefejezés a cél, egy kevés tisztelet adnak, ha a hosszú penge egyetlen suhintását alkalmazzák, azonnali halált biztosítva. De különös megvetést fejeznek ki azzal, ha egy hosszú konyhakéssel nyiszítelik át a torkot, teljes öntudati állapotot biztosítva az áldozatnak.

Nem tudok mást tenni, mint Istenhez kiáltok teljesen hangtalanul. Némán kiáltok teljes szívemből és lelkemből, nagyon jól tudva, hogy nem leszek képes kiáltani, amint keményen átvágják a torkomat. *Mindenható Isten! Elviselni ezt a poklot...*

A vérem fagyott kásaként araszol bennem. Ha van még erősebb rettegés, remélem, soha nem tapasztalom meg. Most csak annyit tehetek, hogy csendben mondogatom magamnak, hogy túl fiatal vagyok a halálhoz. Néhányszor suttogom a szavakat. Több-

nyire csak ismétlem magamban, mintha oltalmazó mantra lenne:
túl fiatal a halálhoz, túl fiatal a halálhoz, túl fiatal a halálhoz.
Imákat suttogok irgalomért, erőért.

Nem tudom elképzelni, hogy látni fogom még Eriket. Teljesen szürreális, hogy így lopják el tőlünk a jövőnket.

És aztán a támadók utasítanak minket, hogy fordítsunk hátat nekik és térdeljünk le.

MÁSODIK FEJEZET

Az emberrablás után órákon belül Barack Obama elnök biztonsági tájékoztatást kapott, melyből megtudta, hogy a harminckét éves amerikai humanitárius segélymunkást, Jessica Buchanant elrabolták egy dél-szudáni úton a dán kollegájával, egy hatvanéves férfival együtt. Az NGO tájékoztatta az incidensről a nairobi amerikai nagykövetséget, mely jelentette az ügyet az FBI-nak és értesítette a Fehér Házat. Nyilván a régióban a megjelenő filozófia az volt: „Miért ne kezdjünk amerikaiakat elrabolni ugyanúgy, mint mindenki mást? Egyenlő lehetőséget a szenvedésre mindenkinek.”

Mégis, a tény, hogy tényleg megtörtént, felvillanyozta a hírmédiákat. A korai információ vázlatos volt, de a nyitó részletekből világossá vált, hogy ez az eset egészen új fenyegetési szintet jelentett Szomáliában. Ez a támadás nem volt kiprovokálva; ez a nő több éve volt a régióban gyerekeket tanítva, és egy dán NGO-nak dolgozott, helyi embereket oktatta arra, hogyan kerüljék el a halálos hadianyagokat. A munkájának nem volt köze sem politikához, sem valláshoz. Az Amerikával szembeni teljes dac kinyilatkoztatásaként az emberrablók nem is választhattak volna rosszabb áldozatot. A tett a kihívó szavak nemzetközi megfelelője volt a hazardírozás mellett, hogy ez az amerikai elnök talán csör-

teti a kardot egyszer-kétszer, de végül semmit sem fog tenni a művelet mögött lévő bűnözők megállítására.

Az elnök számára az emberrablás azt jelentette, hogy a szomáli kalózok a kereskedelmi hajók nyílt tengeren való elfoglalásáról továbbléptek, és most ártatlan embereket fognak el a szárazföldön. Sőt készek voltak amerikai civileket elfogni – még olyanokat is, akik békésen munkálkodtak a hazájukban a helyi lakosság javára. Mint azzal az elnök szakértői is tisztában voltak, ilyen esetekben a túlélők aránya nagyon alacsony volt. Ezt a két foglyot állítólag több tucat erősen felfegyverzett ember vette körül. Ezek lehetetlen esélyek voltak.

* * *

Körülbelül egy órával az emberrablás után Jessica férjének, Eriknek továbbra sem volt sejtése a bajról. Indulóban volt Garowe kis városába, kábé százhatvan kilométerre északra onnan, ahol Jess dolgozott, amikor jött a hívás Dan Hardytól, Jess NGO-jának regionális biztonsági tanácsadójától. A hangja olyan feldúlt volt, hogy Erik adrenalinszintje megugrott, még mielőtt bármilyen részletet megtudott volna. Gyorsan vette az üzenet lényegét, hogy a feleségét, Jessicát elrabolták. Olyan volt ez neki, mintha képen verte volna egy szénaforgató.

Dan Hardy folytatta a részleteket, de Erik nem tudott odafigyelni rájuk. A feje elakadt a gondolatnál: *Mindazok után, amiről beszéltünk, és amitől féltünk, tényleg megtörtént?* Egyszerűen nem lehetett igaz. De Hardy elmagyarázta, hogy ismeretlen erők valahogy feltartóztatták a karavánt, valószínűleg elsőprő túlerőt alkalmazva. Az NGO már alakított egy válságkezelő csapatot, és biztosra vették, hogy Jessica túlélte az első támadást. Senki sem tudta megmondani, hol volt. Azt feltételezték, hogy még élt, de nem tudták megerősíteni.

Erik azon kapta magát, hogy a tetőterazon áll, hogy próbáljon jobb térerőhöz jutni, és kiabál: „Mit mondasz, Dan? Mit mondasz?” De nem volt hova fordulni információért. Nem volt mi mást tenni, mint várni a kapcsolatfelvételt, reménykedni, hogy lesz kapcsolatfelvétel, imádkozni, hogy a kapcsolatfelvételkor azt mondják, Jessica él.

Dan Hardy elmondta neki, annyit tehetnek, hogy nyugton maradnak és egyáltalán semmit nem mondanak a nyilvánosságnak, nem tesznek semmit, ami olyan információt adna ezeknek az emberrablóknak, ami a családok ellen fordulhat. Ezen túl minden más gondolat kérdőjellel végződött.

Azt érezte, hogy a halál szele erősen kidomborította a Jessica iránt érzett szerelmét, a büntudat sötét hulláma mellett, amiért engedte magát lebeszélni az úttal kapcsolatos álláspontjáról. Ez a hír szembesítette a rideg valósággal, hogy az, hogy félsz a legrosszabbtól, még nem véd meg tőle. Most szembe kellett néznie a szörnyű ténnyel, hogy önként adott búcsúcsókot Jessicának.

Erik bontotta a hívást és azonnal tárcsázni kezdte Jessica apját, John Buchanant, aki Virginiában élt. Megrezzent a gondolatától, hogy rázúdítja ezt a hírt egy magányos férfira, aki egymagában élt, mióta a felesége meghalt, és egyedül kell majd feldolgoznia ezt a hírt. John a középiskolai szerelmét vette el. Miután mindketten spirituális újjászületést tapasztaltak meg, keresztény szellemben nevelték a családjukat. Ez szigorú volt, de nem hatalmaskodó, és a családot az évek alatt John tartotta el, a stílbútorokat faragó ügyes asztalos.

John példamutatással tanította a spirituális üzenetét, miközben a keze munkájával érvényesült, imádvá a feleségét és a családját. Aztán jött egy ártalmas fajta influenza, alig tizenöt hónapja. A felesége gyorsan lebetegedett. Három napon belül elérte a vég.

Noha természetes lett volna, hogy Jessica apja a legközelebbi barátokhoz és rokonokhoz forduljon támogatásért, létfontosságú volt a lehető legtöbb információt visszatartani a nyilvánosságtól,

amilyen gyorsan csak lehetett. Erik számított rá, hogy az Egyesült Államokban a kereskedelmi média megkeresi Jess apját.

Erik úgy meg volt rendülve, hogy telefonált, mielőtt kigondolt volna egy tiszta stratégiát a rettenetes hír közlésére. Amint John Buchanan vonalban volt, Erik úgy döntött, nincs értelme visszatartani semmit.

– John, itt Erik... John, nem tudom, hogy mondjam, de nagyon rossz hírem van. Az előbb hívott Dan Hardy, a biztonsági tanácsadó Jess NGO-jánál... John, szerintük Jess-t és az egyik kollegáját elrabolták ma délután.

Csend volt, aztán John halk hangja:

– Isten az égben. Jess-t ne...

– John, azt, azt akarom, hogy tudd, nincs ok azt hinni, hogy már nem él. – Az ujjai nyirkosak voltak és remegett a keze. Nehéz volt tartania a telefont.

– Van ok kételkedni benne?

– Nincs, nincs! Világosak voltak ezzel a résszel. De tudod, hogy Jess nagyon okos és találékony, és speciális képzést kapott ilyesmikre.

– Tudják, miért vitték el? Vagy hol van?

– Többet tudnak, mint amennyit nekem elárulnak, biztonsági okokból, de a biztonsági tanácsadó szerint pénzért történt, nem azért, hogy Amerika-ellenes nyilatkozatot tegyenek vagy bármi ilyesmi.

– Mit tehetek azon kívül, hogy imádkozom érte? Van valamire szükséged?

Erik a híres szomáli pletykavonalakra gondolt, melyek beszövik a társadalmuk minden szintjét, a néppel egyidős láthatatlan hálózatra, mely családokat, barátokat és csoportokat köt össze egész Kelet-Afrikában. Figyelembe vette a tényt, hogy minden egyes emberrablónak is voltak családtagjai és barátai. Bármelyikük lehetett forrása az információnak, amit Jess-ről továbbítanak, hogy valahogy ellene vagy a tárgyalói ellen fordítsák.

– Szerintem észben kell tartanunk, hogy az elrablói megpróbálhatnak személyes információhoz jutni róla, hogy a váltságdíj-tárgyalásokat befolyásolják, és nem szabad segítenünk nekik.

– Vagyis hallgatnunk kell erről?

– Igen. Teljesen. Sosem tudod megmondani, hol szivároghat ki valami. Az NGO összeállít egy válságkezelő csapatot, és amint meglesz a számuk, hívni foglak.

Erik hallotta az aggodalmat Jessica apjának hangjában, de az idősebb férfi megerősítette a hangját.

– Nagyon örülök, hogy ott vagy neki, Erik. Kérlek, ha tehetek bármit...

– Csak őrizd meg a pozitív gondolataidat, John. Nincs okunk azt hinni, hogy azért csinálták, hogy valamilyen nyilatkozatot tegyenek.

Ezt persze nem tudta biztosan. És nem tudta megállapítani, hogy a szavait ugyanolyan üresnek hallotta-e Jessica apja, mint ő. Ha igen, megjegyezte, hogy John Buchanan volt a rendesebb ket-tejük között, amiért nem tett róla említést.

Nem volt mi mást mondani esetlen biztatásokon kívül. Miután bontotta a hívást, Erik a legjelentősebbnek azt találta, amit John Buchanan nem mondott: *Azt ígérted, vigyázol a lányomra!* Erik nem hibáztatott volna egy szenvedő apát, hogy ilyen gondolata támad, de semmi mást nem hallott Jessica apjának hangjában, csak aggodalmat. Ez enyhítette a büntudatot, de nem szüntette meg. Az idősebb férfi nemességétől úgy érezte magát, mintha lenyelt volna egy vasdarabot.

Röviddel azután, hogy bontotta ezt a hívást, ismét megszólalt a telefonja.

– Halló?

– Erik Landemalm?

– Igen, ki...

– Matt Espenshade ügynök, az FBI jogi attasé a nairobi irodából. De kérem, hívjon Mattnek. Mi vizsgáljuk az amerikaiak ellen itt elkövetett súlyos bűncselekményeket.

– Igen. Ööö, helló, Matt.

– Csak értesíteni akartam, hogy tudja, rajta vagyunk ezen.

– Szent... úgy értem, ki hívta magukat? Én is csak most tudtam meg!

– Igen. Miközben várjuk, hogy felvegyék a kapcsolatot a váltságdíj-követelésükkel, segíthetünk valamiben?

– Lesz váltságdíj-követelés?

– Ha bűncselekményt követnek el ártatlan amerikai állampolgár ellen, lesz egy azért a régióért felelős FBI külhoni iroda. A mi dolgunk felügyelni a nyomozásokat. Ezért hall engem, és nem valakit az Ügynökségtől. A CIA ered a politikai játékosok, katonai játékosok után. Mi lépünk közbe, amikor amerikai állampolgárokat csálnak törbe helyi bűnözők.

– Komolyan beszélek; lesz váltságdíj-követelés?

– Természetesen ezt reméljük.

– De lesz?

– Nos, az ilyesmi két mód egyikén hajlamos megoldódni: váltságdíj vagy mentés.

– Akkor három mód egyikére gondol, igaz?

– Gondolkodjunk pozitívan.

Erik kibúvónak érezte ezt a választ, és görcsbe rándult a gyomra.

– Oké. – Nagyot fújt. – Csak meglepődtem, hogy ilyen gyorsan reagáltak, fiúk, ez minden. És ez nagyszerű. Ez nagyszerű. De figyeljen, először is meg kell érteniük, hogy Jess nem valami hülye hátizsákos, aki értelmetlenül kockáztat. Ez élete munkája. Nem akart még csak közelébe se menni a Zöld Vonalnak, de kénytelennek érezte. És most ez történt.

– Ismerjük a hátterét. A teljes stábommal ezen dolgozom. Akarom, hogy tudja, hogy amikor megnyitunk egy ügyet, *nem*

zárul le, amíg őt vissza nem kapja. Nos, mit tehetünk önért jelenleg? Kapcsolatban van a felesége családjával?

– Beszéltem az apjával, de nem tudom, hogyan fogja tartani magát ő és Jess családja. Valaki az FBI-tól kapcsolatba tudna lépni velük, biztosítani őket, hogy rajta vannak ezen az ügyön?

– Már küldtünk egy autót olyan munkatársaimmal, akik képzetek az ilyen helyzetek intézésében.

– Ó. Húha. Kösz. Nagyra értékelem...

Ekkor esett le neki. Hirtelen rettegés árasztotta el. Egyáltalán nem volt rá bizonyíték, hogy ez a fickó, aki „Matt”-nek mondja magát, FBI ügynök. Mi van, ha a médiától szaglászik?

Még rosszabb, mi van, ha ez a „Matt” az emberrablók szervezetéhez tartozott, cselhez folyamodva, hogy információt szedjen ki? És Erik úgy csevegett, mintha tényleg ismerte volna a fickót. A rettegés olyan váratlanul árasztotta el, hogy majdnem belefájult a hasa.

A magát „Matt”-nek nevező személytől kért egy telefonszámot, hogy meggyőződhessen a kilétéről, aztán letette és visszahívta az amerikai nagykövetségen keresztül. Hosszas várakozás volt, de hamarosan megkönnyebbülten sóhajtott, amikor a magát „Matt”-nek nevező pasas ismét vonalban volt.

Vagyis Matt Espenshade valóban az ezt intéző FBI csapatban volt, és nagyon jó ügynökök kis csoportja dolgozott közösen, hogy információt gyűjtsön ezekről az emberrablókról. Ekkora megnyugvás után jó érzés volt, hogy rendelkezett egy biztos információforrással.

A valószerűtlen tudat, hogy az amerikai kormány már aktívan nyomozott a banditák bandája után, akik fogságba ejtették Jess-t, egy kis azonnali vigaszt nyújtott, de kicsit később arra a következtetésre jutott, hogy fogalma sincs, mihez kezdhet igazából az FBI ezzel.

De arra is rájött, hogy a túlterhelt állapota olyan súlyos volt, hogy nem is értette. Csak azt tudta, hogy stabilan funkcionáló

üzemmódban kell maradnia, különben el fogja veszíteni az uralmat az érzelmei fölött, és valami elhamarkodottat fog csinálni. Már erősödő késztetést kezdett érezni, hogy személyesen siessen a helyszínre, ahonnan Jess-t elvitték, és elkezdje felkutatni.

– És most, Erik, figyeljen rám – folytatta Matt. – Itt nem tehet semmi proaktívat.

– Hogy érti?

– Nem próbálhatja meg beleártani magát. Még a legjobban képzett profik is rendkívül nehéznek találják, hogy az ilyesmit jól oldják meg. Ha családtagok belekeverednek, az lassíthatja a folyamatot. Bármi, amit tesz, nehezítheti azt a célunkat, hogy visszaszerezze őt. Vagy elfoghatja saját magát és csak fokozza a veszélyt mindenki számára.

– Matt, én különleges műveletek elhárításával foglalkoztam a katonaságban. Vannak barátaim, akik csatlakozni fognak hozzám. Az én felelősségem kihozni őt. A férje vagyok... És mi van, ha történik valami a katonákkal, akiket érte küldenek? Tudom, hogy Jess nem tudna együtt élni ezzel, és én sem.

– Az sem jobb, ha ön és a barátai meghalnak. Hallgatnia kell rám, Erik. Ne csináljon semmit. Tudom, hogy ez az utolsó, amit hallani akar. De ne csináljon semmit... Mondja, hogy megértette.

– Nem tudom elhinni, hogy ezt hallom! Matt, ki kell hoznom őt onnan!

– Én meg tudom, hogy a tehetetlenség érzése a legrosszabb rész. Benne van a DNS-ében, hogy odarohanjon érte, főleg, ha vannak erőforrásai a környéken. Nem csak ezt, azt is el kell ismernem, hogy ez a rész nem fog javulni idővel. Tudom, hogy teljesen ellentétesen hangzik önnek, hogy álljon le, Erik. Nekem is az lenne. De nem avatkozhat bele.

Erik satupofákat érzett a torkára szorulni.

– Matt, én csak, én csak azt akarom mondani, szívből remélem, hogy maguk fiúk tényleg meg fogják oldani ezt. Mögöttünk kell állnia az amerikai kormánynak. Hogy támaszkodhatnék a

helyi hatóságokra, hogy kimentsék? Ismerem ezt a régiót. Még az utcákon sem tudnak rendet tartani. Mindketten tudjuk, hogy benne lehetnek a helyi hatóságok maguk! Hogy kérheti tőlem, hogy ne tegyek semmit?

– Oké, így kérhetem: Kérdezze meg saját magától, milyen lenne Jessicának, aki egyedül van és ellenség veszi körül, mi lenne, ha azt hallaná, hogy ön megpróbálkozott egy mentéssel és megölette magát? Mihez kezdjen akkor? El tudja képzelni a kétségbeesését?

A kérdés elszívott minden levegőt a helyiségből. A telefonbeszélgetésnek gyorsan vége lett.

A pár közvetlen családtagjai órákon belül elkezdtek odavissza hívogatni egymást a csoportjukon belül, beizzítva a távolsági vonalakat, hogy segítsenek visszarángatni egymást a pánikból. Ugyanazokat a kérdéseket tették fel egymásnak anélkül, hogy bármilyen válaszra jutottak volna. Alig tudtak meg bármit is, de némi megkönnyebbülést találtak abban, hogy beszélni tudtak egymás között.

Erik különösen hálás volt más családtagok társaságáért, még ha csak telefonon is, hogy megóvták attól, hogy összeomoljon az elemi félelem és a kénytelen benutság kombinációja alatt. Biztosra vette, hogy egyedül nem tudja megőrizni a titkot. Ezért munkához látott, hogy törölje Jessica közösségi oldalait. Ha a jelszavak megadására kényszerítik, mindenféle információhoz juthatnak, és aztán felhasználhatják ezeket valahogy a pozíciójuk erősítéséhez. Tudott eseteket, amikor családtagokkal egyenként léptek kapcsolatba emberrablók, és kijátszották őket egymás ellen, hogy felsrófolják az árat.

Erik nagyon sajnálta azokban az órákban, hogy oly sokat tudott a középkori kínzásokról, melyeket annak a felbomlott kultúrának a férfi bűnözői elkövethetnek a feleségükön. Ez ellen a mérgező tudás ellen csak a saját éleslátását vethette be. A média kerülésén kívül azt is elhatározta, hogy titokban tartja a saját ré-

giójukban, és nem beszél semmiről a szomáli munkatársai jelenlétében. Az ország híres pletykavonalainak erejét nem lehetett vitatni, és Jessicáról még a legártatlanabbnak hangzó információ is kiszámíthatatlan módokon önthet olajat a tűzre.

Sajnos Erik erőfeszítései nem sokat értek az információ folyamának lassítására. Órákon belül a helyi lakosságból számos kollégája kezdett beugrani, hogy kifejezze a Jess eltűnése miatti aggodalmát. Megérintette az együttérzésük kimutatása, de kiábrándultan látta, hogy az információ korlátozására tett erőfeszítések semmit sem értek. Mosolygott és automatikusan köszönetet mondott nekik, alig várva, hogy visszakapja az egyedüllétét.

Új félelem hasított belé – a telefon. Már sikerült súlyosbítania a dolgokat Jess számára egyszerűen a telefon használatával? Amennyire tudta, az emberrablók talán lehallgatták a telefonját, hogy kövessék a család stratégiáját és kiszívják azt az információt, amit leszedett az internetről. Amikor kétségbeesés van mindenütt, nagy hasznot lehet húzni lehallgatással. Szomáliában a szabadúszó kémkedés „fizesd és vidd” vállalkozás.

El kellett gondolkodnia – mekkora kenőpénzt kellene fizetned valakinek a telefonszolgáltatónál, hogy ezt elintézd? Talán kétszáz dollárt? Kétévi bér. Végül is egy fejlődő ország egyik telefonszolgálatánál dolgozók közül hányan utasítanak vissza, hogy illetéktelen hozzáférést adjanak egy telefonvonalhoz kétévi bérért cserébe?

Csak tarts kávészünetet és hadd tegyünk poloskát erre a vonalra, aztán felejtsd el, hogy valaha is látták minket.

Ha már meghackelték a telefonját, akkor már segített nekik csupán azzal, hogy beszélt a családtagokkal vagy az FBI-jal. Elhatározta, ügyelni fog rá, hogy személyesen tárgyaljon a hatóságokkal, valahányszor kényes információról van szó.

Így maradt neki a hosszú várakozás a váltságdíjkérő telefonhívásra, és a tudat, hogy ha Jessicát túl messzire vitték a Zöld Vonaltól délre, nem valószínű, hogy élve előkerül. Annak ellené-

re, hogy senki sem láthatta a Zöld Vonalat és nem hivatalos, az egyik legfontosabb határ volt Afrika szarván. Mivel a régió gazdasága összeomlott, elkeseredettség lappangott a civil káoszban. Maga az emberrablás adódó bűncselekmény volt. Erik és Jessica jó szándékai valahogy felfedték Jess sebezhetőségét, és elkeseredett emberek rávetették magukat erre.

A paranoia napirendre került.

HARMADIK FEJEZET

1993. OKTÓBER

Jessica Buchanan tizennégy éves volt és Ohio vidéki részén élt 1993 októberében, amikor sor került a „Black Hawk Down” öszszecsapásra, két amerikai különleges műveleti kopter lelövésére a szomáliai Mogadishuban. A helikopterlegénységek védve érezték magukat, mert azért voltak az országban, hogy segélyszállítmányokat biztosítsanak a népnek. Ehelyett a Delta élenjáró őrmester Randy Shughart földhöz szegezve találta magát és elhasználta a lőszerét, hogy annyi fedezettüzet biztosítson, amennyit csak tud a csapatársainak, akik túl csúnyán megsérültek ahhoz, hogy megvédjék magukat. Shughart meghalt, nem tudhatva, hogy kitüntetik a Becsület Éremmel.

A következő napokban a nyugati világ elsápadt a hervasztó képektől, hogy halott amerikai katonákat vonszoltak az utcákon, szomáli fiatalemberek üvöltöző csőcseléke által meggyalázott holttesteket. Természetes elképzelni az amerikai népre gyakorolt érzelmi hatását, mert a halottak a sajátjaik voltak, de voltak más helyek szerte a világon, ahol magánemberek szintén elborzadtak és nagyon aggódtak.

Az egyik ilyen hely Svédországban volt, Johan Landemalm és felesége, Lena, a fiatal lányuk, Linnea, és a tizenhét éves fiúk, Erik otthonában. A család gondosan megjegyezte azt a történetet, mert Erik már nemzetközi segélymunkás életet fontolgatott. Így a „pénz és élelmiszer” diplomácia meglepő szomáliai kudarca különösen aggasztotta őt.

A régióból sokan osztották Erik nézetét, nevezetesen a tárgyalási pozíciók méltányolását a „konfrontálj és hódíts” mentalitás helyett. Tetszett neki a kép, hogy jól megtárgyalt egyezmények formálnak papírhidakat, hogy elvigyék az embereket az olyan háborús vitáktól, melyeket a forrófejűek támogatnak, akik éppen hatalmon vannak.

Az aggodalma a neveltetésének természetes velejárója volt. Erik szülei nem csak a saját országukban voltak a senyvedő emberek hangos támogatói, a szimpátiájuk kiterjedt emberek bármilyen nem harcoló csoportjára. Erősítették Erik aggodalmát megjegyezve, hogy a tragédia sokkal mélyebbre ment az amerikai katonák elvesztésénél; a támadás hangosan felszólalt a józan ész és értelem hatalma ellen. Az erőszakos csöcselék uralma komolyan megkérdőjelezett egy egész rendszert, a szenvedély kútjainak betemetését nemzetközileg.

Erik háttérére támogatta ezt a világnézetet. A svédek túlélték a semlegesség koncepcióját, és régóta vigyázó szemmel nézik a nemzetközi politikát, az európai hadviseléssel szemben sebezhető kis országgént.

A többi hírral ellentétben ez megfogta Eriket. Máskülönből elmerült az első középiskolási évében, a napok a labdarúgás iránti szenvedélyével voltak tele, és barátok vad társaságával, így távoli katasztrófák ritkán voltak nagy hatással az életére. Ez más volt. A szomáli mézárólástól naivnak tűnt az álma, és utálta az érzést, hogy csupán valami éretlen, gyerekes fantázia volt azt gondolni, hogy egy nap valóban azon fog dolgozni, hogy segítsen gyorsítani a békés józan ész folyamatát a nemzetek között.

A távolságok és a kulturális különbségek ellenére, melyek elválasztják Erik családját Svédországban és Jessicáét Amerikában, Erik szülei éppen úgy gondot fordítottak arra, hogy erős erkölcsi normákat neveljenek a gyerekeikbe, mint Jessica családja. Az apja gépkezelőként dolgozott az atomiparban, az anyja pedig oktatási programokat tartott felnőtteknek. Noha Erik életében a hajtóerő nem a spiritualitás volt, mint Jessica keresztény családjában, erősen ösztökélte a világ oly sok népének elkésérítően nehéz helyzete. A szülei a szociális érzékenységük realitásának éltek, ami azt jelentette, hogy az ember kezdjen valamit az idejével ezen a világon, ebben az életben, és javítson mások helyzetén.

Nem kellett prédikációkat tartaniuk neki; szemtanúja volt a napi elkötelezettségüknek, hogy kiálljanak az igazságtalan társadalmi erők ellen az egyén egészsége és méltósága érdekében. Megfigyelte, hogy a családjában az ilyen nézetek nem asztaltémát jelentettek, hanem gyakorlatias és helyes életet.

Ezen a módon Jessica és Erik élete már 1993-tól egymást keresztező pályát vett fel. A munkálkodó erők szőni kezdték a láthatatlan hálót, mely csapdába fogja ejteni őket, először külön-külön, majd később egy párként.

* * *

1993-nak ugyanazokban az óráiban, amikor a helikopter legénységeket lassan legyűrték és lelőtték, odahaza az Egyesült Államokban volt huszonnégy fiatal fiú, akik felnőve leendő játékosai lesznek annak az afrikai küzdelemnek. Semmit sem tudhattak még arról az egyedülálló harcoló csoportról, melyhez végül mindegyikük teljes elszántsággal törekedik majd csatlakozni. Azt sem tudhatták, bár egy nap személyesen fognak rájönni, hogy ez a bizonyos harcoló alakulat olyan elit, hogy a jelöltnek először az amerikai haditengerészet SEAL-jének kell lennie ahhoz, hogy

megpróbáljon túljutni a kiképzésen – és még akkor is minden négy kiváló harcos-atlétából három nem jár sikerrel.

A csoportnak számos neve volt a hosszú felemelkedése során a korai „békaember” úszók homályos történetéből a Víz Alatti Romboló Csapatok fekete műveleteiig, melyek egyetlen névjegye a célpontjaik megölése volt, a legújabb elnevezésig, mint az Egyesült Államok Haditengerészeti Különleges Hadviselési Fejlesztő Csoportja – vagyis DEVGRU⁴ azoknak, akik előnyben részesítik a ronda és rövid neveket. De a csoportot a közvélemény jobban ismeri a „Hatos SEAL Csapat” már-már misztikus harcosaiként. A bonyolult kiképzésük zseniálisan egyszerű feladatot támogat: a legutolsónak lenni, amit az ellenfél lát, ha látja egyáltalán.

* * *

Míg a mogadishui csata magasra hágott Szomáliában, és a két tucat fiatal fiú békésen aludt az Egyesült Államokban, a Harvard jogi karának egy fiatal végzőse új életet épített házasságként. A fiatal Barack Obama feleségével, Michelle-lel letelepedett az új otthonukban, a chicagói Hyde Park liberális középosztályú környékén. Richard M. Daley polgármester egykori stábtagját feleségül véve Obama chicagói újonc volt, égve a vágytól, hogy barátokat szerezzen.

A személyes ambíciója már megmutatta magát a Harvardon, de semmi kétség, elképedt volna, ha megtudja, hogy egy nap elnökként fog ülni a Fehér Házban, és – a mindennapi feladatai fedett oldalának egy részeként – jóváhagy egy tervet, mellyel Szomáliába küldi a Hatos SEAL Csapatot. A halálos feladatuk: éjszakai rajtaütés, hogy megpróbálják kimenteni az amerikai állampolgár Jessica Buchanant és kollegáját, Poul Thistedet az

⁴ Naval Special Warfare Development Group

ádáz fogvatartóik kezéből. Komplikáció: a célszemélyekről fényképes bizonyíték alapján ismert, hogy nagyon halálos orosz AK-47-es gépkarabélyokkal és rakéta páncéltörő gránátokkal vannak felfegyverkezve.

De az 1993-as Chicagóban a fiatal leendő amerikai elnök még messze volt a hatalmi apparátustól. Ugyanazokon a csatornákon keresztül értesült a messzi Afrikában nehéz helyzetbe került amerikai harcosok sorsáról, és ugyanarról a tehetetlen álláspontról, mint minden más megfigyelő.

* * *

A lelőtt Black Hawk kopterek történetéről legfeljebb közvetetten értesült Jessica. Az élete egy tizennégy évesé volt, aki a várostól távol, a veszélyei zömétől biztonságban élt.

Elég közel lakott, hogy érezze a befolyását, de a város erőforrásként volt ott, és soha nem jelentett csapdát. És bár ő és tinédzser barátnői nem követték kifejezetten a nemzetközi híreket, darabjai néha beszűrődtek a látókörébe más okokból. Ezen a módon az afrikai kapcsolat Jessica számára az afrikai és közel-keleti gyerekkatonákra felfigyeléssel kezdődött: lányokat és fiúkat raboltak el brutális erővel és használtak ágyútölteléként helyi háborúkban. A testvérei, Amy és Stephen ugyanolyan keresztény értékekkel nőttek fel, és nem voltak immunisak külföldi tragédiák híreire, de Jessica volt az, aki olyan gyötrődés forrásának találta sok afrikai gyerek helyzetét, ami nem múlt el.

Meglepetten tapasztalta, hogy a jelenség valahogy a léte velejét érintette meg. Olyan volt, mintha a csontjai megremegtek volna az így szétszakított családok kétségbeesésétől. Életének addig a pontjáig semmi sem készítette fel őt arra, hogy nyomorúság ilyen vermébe nézzen bele, és a vele született empátiája megrendült a próbálkozástól, hogy elképzelje, milyen lehet az ilyen élet. Hírfotóktól hitetlenkedve akadt el a lélegzete. Úgy felháborodott,

hog az iskolában elkezdtek észrevenni és megjegyzéseket tenni miatta. Különös módon senki nem kifogásolta.

Így ahelyett hogy valamilyen negatív reakciót okozott volna a távoli gyerekek iránti aggodalmával, azt tapasztalta, hogy egy önálló asztalos lányaként azt várták tőle, hogy úgy viselkedjen, mint egy modern hippi. Az iskolatársai csak forgatták a szemüket és mosolyogtak. Ily módon a sztereotípiák megóvta a kapóra jött identitás felállításával. Felszabadította, hogy feltárja szociális aggodalmát számos témában anélkül, hogy negatív reakciót korbácsolt volna fel más tinédzser lányok erős imázs-tudatossága közepette.

Valahányszor Afrikát tanulmányozta, a média sztorik kiapadhatatlan forrásával elégítette ki kíváncsiságát, az emberi nyomorúság teljes skálájáról tudósítva, de a legrosszabb mindig az áldozatul esett gyerekekkel végződött. Kezdett rájönni, hogy nem volt láthatáron a gyerekhadviselés vége. A megszüntetésére tett túl sok kísérlet végződött csak a kamerák előtt sikerrel, tartós hatás nélkül. Olyan volt, mintha a gyerekmunka és a gyerekkatonák kerítői követték volna a csótány szabályt, és minden egyesre, amit láttál, száz másik rejtőzött a falak mélyén.

Jessica elég aktív maradt, hogy barátságokat ápoljon a kulturális érdeklődési körökön kívül, és abban az évben a jó hír az volt, hogy Jessicának sokkal boldogabb tapasztalata is lett, érezte elmúlni a magassága miatti feszélyezettségét. Addig a növekedés miatt, amitől közel száznyolcvan centiméter magas lett hatodik elejére, attól félt, hogy kénytelen lesz a cirkuszban karriert csinálni.

De most, tizennégy évesen, mintha valami nagyon érdekes történt volna mindenkivel körülötte. Ahelyett, hogy csúfolták volna az esetlen méreteiért, mint a múltban, hirtelen divatosan magasnak és modell vékonyságúnak látták.

Az észrevételbeli változás hozta az első igazi lehetőséget, hogy próbára tegye a személyes korlátait, mint fejlődő fiatal nő,

közvetlenül egy iskolai bál előtt. Vegyes érzései voltak a bállal kapcsolatban, és miközben az apja elfuvarozta az eseményre, Jessica egy könyvről beszélgetett vele, amit akkor fejezett be. Igaz történet volt egy lányról, aki nagy szociális szolgálati életet élt és igazi változást ért el a korai halála előtt. Jessicát ugyanúgy megindította és felkavarta a történet, amennyire bármilyen idealista tinédzser lehet. Bevallotta, hogy nyugtalanságot érzett, mert nem látott semmilyen életutat, mely teret ad neki olyan élethez, amelyet élni akart, a világ küzdelmének közepén, hogy emberséggé tegye magát.

Fogalma sem volt, hogyan képzelje a jövőjét. A hagyományos otthoni életmód egyáltalán nem vonzotta; az üzleti világban való élet sem. Tetszett neki az ötlet, hogy tanár lesz, de utálta a hagyományos élet gondolatát, mely a tanítással jár, ha a saját ismerős társadalmában marad.

Az aznap esti bál hamar megfakult az emlékezetében, de az apjával folytatott beszélgetés vele maradt. John Buchanan nem várta a lányától, hogy álljon be a vállalkozásába. Bízatta, hogy hagyja figyelmen kívül a világ alantas csábításait, és szolgálattal teli életet válasszon. Számára a lányának pályaválasztása nem volt olyan fontos, mint a szemlélet, amit a világra hoz, és a tiszteletreméltó lelki állapot, amit ott fenntart.

Az anyja, Marilyn, eltökélte, visszatartja Jessicát attól, hogy úgy érezze, ott kell élnie a környéken, és bízatta, hogy kövessen bármilyen tiszteletreméltó álmot, ami vonzó számára. A jövőjével kapcsolatos dilemma röviddel később jött, miután a helyi újság tinédzser lányokat keresett, hogy modellekként szerepeljenek nyomtatott és televíziós reklámokban.

Jessica elment egy nagy válogatásra néhány iskolai barátjával. Egy csoport unatkozó helyi lányként jelentek meg, akik valami tennivalót kerestek, de a „kaland” főleg várakozásnak bizonyult. Amint egy lány a válogató bizottság elé került, rövid pillanatig volt a rivaldafényben. A bizottság tagjai egy szempillantás alatt

tudták, hogy megfelelő tehetséget látnak-e. Az ott lévő lányok többsége úgy esett ki, hogy szeme sem rebbent senkinek.

Aztán Jessicára került a sor. Láttá felragyogni a tekintetüket, amikor belépett száznyolcvan centiméter magasan. Gyorsan felfedezte, hogy ő volt az, akit kerestek. Ebben az egyedien vonzó tinédzserben vékony testet láttak a tervezői ruhákkal való beborításhoz, és arcot, melynek vonalai és szögei színek és árnyalatok számtalan kombinációját fogják magukra öltetni.

Az iránta mutatott lelkesedésük először a társadalmi elfogadás meleg hullámával árasztotta el Jessicát. Egyszerre érezte vonzó-
nak és ijesztőnek. De amint elkezdtek válogatásokra küldeni, megnyílt előtte annak a világnak a valódi természete. Ezek olyan környezetek voltak, ahol automatikus jóváhagyást kapott csak azért, mert belépett a helyiségbe úgy kinézve, ahogy. Groteszk volt felidézni a hurrogásokat, amiket magára vont az esetlen magasságával tizenkét éves korától. Most itt volt a modellvilágba való belépés szürreális tapasztalata, hogy lát jól fésült idegeneket felderülni a látványára, és odasietni hozzá az üdvözlésére.

Úgy tűnt, mindenki azt feltételezte, hogy a figyelem örömet okoz neki. Meg tudta állapítani, hogy sok más fiatal nő imádott mindent, ami ezzel járt. Sokan úgy találták, hogy a fizetés megérte a stresszt és az áldozatot.

De Jessica felfedezte, hogy a DNS-lottón való nyeréssel kapott automatikus siker kilátása nagyjából annyira volt kielégítő, mint megpróbálni vattacukorral csillapítani az igazi éhséget. Új arcok néztek vissza rá, de a tekintetük megállt a bőrének pórusainál. Elképzelte magát egy olyan munkakörben, mely az anyagi világ csábításának fogyasztási cikkekkel való elősegítésén alapult. Ez a kép sivár volt. Az izgalmas lehetőségek elképzelése helyett azt érezte, hogy taszította a csinosan csomagolt lassú halál szaga.

Hangtalan üzenet ülepedett le: A megmutatkozó személyisége nem számított azokon a helyeken. Számukra ez a félhippi a gye-

rekes álmaival, hogy tesz valamit a világ elnyomottaiért, lényegtelen volt, amíg segített nekik eladni valamit. Ezek a reakciók megakadályozták, hogy bármilyen kielégülést találjon a divatbábkarrier kilátásában.

Tudta, hogy sok más nő arrogánsnak és hálátlannak fogja tartani, amiért nem méltányolja a legitim modellkedés könnyű kínálatait. De a jóváhagyásuk nem volt elég, hogy igazolja számára azt az életet, és a helytelenítésük sem téríthette el valamitől, amit oly fontosnak érzett. Az élete addig azzal telt, hogy figyelte az anyja és az apja jótékonykodását mindenféle szervezetért, így Jessica immunis lett az olyanok csúfondáros megjegyzéseire, akik az ilyen szolgálatot ostoba időpocsékolásnak látták.

Az apjával bálba autózásnak a megkésett következménye végül megérkezett, amikor rájött, hogy a világ könnyű előnyei kevéssé vonzották őt. Hallgatta a házukért és autójukért rajongó embereket, és úgy érezte, olyan volt, mint az italválasztásukért rajongó alkoholistákat hallgatni.

Még ha tálcán és szalaggal átkötve kínálták is volna neki, a kamerának élt élet nem gátolta volna az erősödő vágyát, hogy közvetlen, személyes szinten legyen érintett és tegyen valamit a humanitárius területen, hogy hús-vér emberekkel dolgozzon, kéz a kézben. Hamar felhagyott a válogatásokra járással, és soha nem ment vissza.

Azon a ponton Erik és Jessica kapcsolatot alakítottak. Egyikük sem érezhette akkor, de már ugyanarra a területre vitte őket.